

**Wyrok z dnia 11 października 1994 r.
I PRN 79/94**

1) Art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (jednolity tekst: Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407) pozwalający na odmienną niż wynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów regulację w zakładowych porozumieniach płacowych wysokości nagrody jubileuszowej, zasad ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do tej nagrody, a także zasad jej obliczania wprowadzony został do tej ustawy (jako wówczas art. 20 ust. 1) na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 1990 r. o zmianie ustawy o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 55, poz. 319) z mocą obowiązującą od chwili ogłoszenia, czyli od dnia 18 sierpnia 1990 r.

2) Sąd Najwyższy rozpoznający rewizję nadzwyczajną nie jest związany oceną prawną zawartą w poprzednim wyroku Sądu Najwyższego, wydanym w sprawie wskutek rewizji nadzwyczajnej (art. 424 k.p.c.).

Przewodniczący SSN: Walerian Sanetra, Sędziowie SN: Antoni Filcek (sprawozdawca), Janusz Łętowski,

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 11 października 1994 r. sprawy z powództwa Anny G. przeciwko Powszechnej Spółdzielni Spożywców "Społem" w K. o nagrodę jubileuszową, na skutek rewizji nadzwyczajnej Komisji Krajowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" [...] od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 8 marca 1994 r., [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i zmieniając poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Katowicach z dnia 5 kwietnia 1993 r., [...]

zasądził od pozwanej Spółdzielni na rzecz powódki Anny G. 1.840.000 zł (jeden milion osiemset czterdzieści tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 1990 r.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Anna G. domagała się w pozwie zasądzenia od pozwanej Powszechnej Spółdzielni Spożywców "Społem" w K. 1.840.000 zł wraz z odsetkami tytułem nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy przy zaliczeniu na podstawie § 4 ust. 3 pkt 3 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. (M.P. Nr 44, poz. 358) do okresu pracy uprawniającego do nagrody, 6-letniego okresu przerwy w zatrudnieniu spowodowanej opieką nad dziećmi.

Pozwana Spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa powołując się na treść protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. do zakładowego porozumienia płacowego, w świetle którego to protokołu, jej zdaniem, powódka nie nabyła prawa do dochodzonej nagrody za 35 lat pracy.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Katowicach wyrokiem z dnia 4 czerwca 1991 r. [...] uwzględnił powództwo i zasądził od pozwanej Spółdzielni na rzecz powódki 1.840.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 1 października 1990 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka rozpoczęła pracę w dniu 1 sierpnia 1949 r., po czym dnia 24 października 1952 r. przerwała pracę w związku z opieką nad trojgiem dzieci, które urodziła dnia 2 września 1952 r., 6 kwietnia 1954 r. i 13 grudnia 1956 r. Ponownie podjęła pracę 1 października 1960 r. W dniu 30 września 1990 r. powódka rozwiązała umowę o pracę ze stroną pozwaną wobec przejścia na emeryturę. W dniu 14 marca 1988 r. powódka otrzymała od pozwanej Spółdzielni nagrodę za 30 lat pracy.

Za podstawę prawną zasądzonej nagrody Sąd Rejonowy przyjął § 2 ust.3 wspomnianego protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. do zakładowego porozumienia płacowego, zgodnie z którym "zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasady jej wypłacania określają powszechnie obowiązujące przepisy zawarte w Zarządzeniu MPiPS z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. nr 44/89 poz. 358), z tym, że zaliczenie okresów wynikających z postanowień w/w Zarządzenia MPiPS uprawnia do kolejnej nagrody jubileuszowej po dniu 1 stycznia 1990 r." Oznaczenie cytowanego postanowienia protokołu dodatkowego nr 5 przez Sąd Rejonowy jest nieściśle. Stanowi ono ustęp 3 załącznika nr 18 do porozumienia z dnia 10 maja 1985 r. o wprowadzeniu zakładowego systemu wynagradzania pracowników Powszechnej Spółdzielni Spożywców "Społem" w K. w brzmieniu nadanym paragrafem 2 protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. do wymienionego porozumienia, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 1990 r.

Wobec zaliczenia powódce na podstawie § 4 ust. 3 pkt 3 wymienionego wyżej zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej do stażu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej 6 lat przerwy w zatrudnieniu, spowodowanej opieką nad dziećmi do 4 lat, powódka na dzień rozwiązania stosunku pracy legitymowała się stażem pracy 38 lat, 10 miesięcy i 14 dni, co zdaniem Sądu Rejonowego uprawniało ją w świetle cyt. postanowienia zakładowego porozumienia płacowego do nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy jako kolejnej nagrody po otrzymanej wcześniej nagrodzie za 30 lat pracy.

Diametralnie odmiennie odczytał cytowane postanowienie ustępu 3 załącznika nr 18 do zakładowego porozumienia płacowego w brzmieniu nadanym paragrafem 2 protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, który po rozpoznaniu rewizji pozwanej Spółdzielni od przedstawionego wyroku Sądu Rejonowego wyrokiem z dnia 30 stycznia 1992 r., [...] zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że powództwo oddalił.

Sąd Wojewódzki uznał, iż na podstawie § 4 ust. 3 pkt 3 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania, powódce do stażu pracy należy doliczyć 6 lat z tytułu przerwy w pracy spowodowanej opieką nad dziećmi w wieku do 4 lat. Jednakże w myśl art. 17 § 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (jednolity tekst: Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407) porozumienie w sprawie zakładowego systemu wynagradzania może wprowadzić nagrodę jubileuszową

określając jej wysokość oraz zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do tej nagrody, a także zasady jej obliczania i wypłacania. Tym samym przepis powyższy wprowadził zasadę pierwszeństwa w obowiązywaniu zakładowych porozumień płacowych przed powszechnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego, ustalone w § 2 protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. brzmienie ust. 3 załącznika nr 18 do zakładowego porozumienia płacowego obowiązującego w pozwanej Spółdzielni wprowadziło odmienną regułę, niż wynikająca z zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r., a mianowicie, iż przepisy tego zarządzenia nie mają zastosowania do pracowników, którym okresy uprawniające do nagrody jubileuszowej upłynęły (jak powódce) przed dniem 1 stycznia 1990 r. Pracownicy ci nabędą prawo do otrzymania kolejnej nagrody wyższego rzędu po dniu 1 stycznia 1990 r. Na taką wykładnię rozważanego postanowienia porozumienia płacowego wskazuje końcowe jego zastrzeżenie rozpoczynające się od słów: "z tym, że", które przy odmiennej wykładni, przyjętej przez Sąd Rejonowy, byłoby zbędne i niecelowe.

W świetle zaś przyjętej przez Sąd Wojewódzki wykładni kolejną nagrodą jubileuszową należną powódce po dniu 1 stycznia 1990 r. nie jest nagroda za 35 lat pracy, a za 40 lat pracy, którego to okresu powódka nie osiągnęła, co przesądza o nietrafności wyroku Sądu Rejonowego i konieczności zmiany tego wyroku.

Wyrok Sądu Wojewódzkiego zaskarżyła rewizją nadzwyczajną w interesie powódki Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" zarzucając, że został on wydany z rażącym naruszeniem prawa, a mianowicie przepisów: - § 4 ust. 3 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358), - art. 17 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (Dz. U. Nr 69, poz. 407 z 1990 r.), - § 2 protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. do porozumienia z dnia 10 maja 1985 r. o wprowadzeniu zakładowego systemu wynagradzania pracowników Powszechnej Spółdzielni Spożywców "Społem" w K., - § 1 protokołu dodatkowego nr 7 z dnia 31 stycznia 1991 r. do porozumienia z dnia 10 maja 1985 r. o wprowadzeniu zakładowego systemu wynagradzania pracowników Powszechnej Spółdzielni Spożywców "Społem" w K.

W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej skarżąca zakwestionowała przede wszystkim przyjętą przez Sąd Wojewódzki wykładnię zacytowanego na wstępie postanowienia zakładowego porozumienia płacowego w brzmieniu ustalonym w § 2 protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. do tego porozumienia, którego treść zdaniem skarżącej nie pozwala na przyjęcie, aby kolejną nagrodą dla powódki miałyby być nagroda z tytułu 40 lat pracy. Każda bowiem następna nagroda jubileuszowa jest nagrodą kolejną. Skarżąca wytknęła także, że Sąd Wojewódzki nie wziął pod uwagę, iż obowiązywał protokół dodatkowy nr 7 z dnia 31 stycznia 1991 r. do zakładowego porozumienia płacowego. Protokół ten jednoznacznie przyjął, że przy rozpatrywaniu uprawnień do nagrody jubileuszowej należy stosować zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 22 września 1992 r., I PRN 41/92 uchylił zaskarżony rewizją nadzwyczajną wyrok Sądu Wojewódzkiego i poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Katowicach z dnia 4 czerwca 1991 r., [...] i

przekazał sprawę temu Sądowi Rejonowemu-Sądowi Pracy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu swego wyroku Sąd Najwyższy podzielił pogląd Sądu Wojewódzkiego, że w sprawie ma zastosowanie art. 17 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (jednolity tekst: Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407) oraz że przepis ten, gdy chodzi o nagrodę jubileuszową ustanawia pierwszeństwo zakładowego systemu wynagradzania przed przepisami powszechnie obowiązującymi. Jednakże wobec tego, iż treść objętego § 2 protokołu dodatkowego nr 5 postanowienia zakładowego porozumienia płacowego, zwłaszcza jego końcowa część, rozpoczynająca się od słów: "z tym, że" jest niejednoznaczna i budzi wątpliwości co do tego, czy istotnie zamiarem stron porozumienia było ustanowienie w rozważanym postanowieniu odrębnego uregulowania w stosunku do przepisów powszechnie obowiązujących w kwestii nagród jubileuszowych, Sądy orzekające w sprawie winny były dokonać jego wykładni z uwzględnieniem woli i zamiaru stron zawierających porozumienie objęte tym protokołem, w szczególności zaś ustalić, co strony miały na myśli i co zamierzały osiągnąć. Zaniechanie wyjaśnienia tych okoliczności Sąd Najwyższy uznał za rażące naruszenie prawa uzasadniające uwzględnienie rewizji nadzwyczajnej i uchylenie zarówno zaskarżonego wyroku, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego.

Sąd Najwyższy wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy także rozważyć znaczenie zmiany uregulowania dotyczącego nagród jubileuszowych wprowadzonej w protokole dodatkowym nr 7, a w szczególności, czy zmiana ta miała jedynie na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych powstałych na tle protokołu nr 5.

Rozpoznając ponownie sprawę w wytyczonym przez Sąd Najwyższy kierunku, Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Katowicach przesłuchał jako świadków osoby, które podpisały oba wspomniane wyżej protokoły dodatkowe do zakładowego porozumienia płacowego, a mianowicie przewodniczącą NSZZ Pracowników PSS "Społem" w K. Krystynę M., przewodniczącą zakładowej organizacji NSZZ "Solidarność" Jadwigę T. oraz ówczesnego prezesa strony pozwanej Bogdana S., a także przesłuchał w charakterze strony obecnego prezesa strony pozwanej Wacława S. Zeznania powyższych osób okazały się rozbieżne. Sąd dokonał ich oceny na tle pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego i dał wiarę tym dowodom, które potwierdziły stanowisko strony pozwanej, że intencją zapisu § 2 protokołu dodatkowego nr 5 było ograniczenie stosowania przepisów zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania. Ograniczenie polegało na tym, że jeżeli okres pracy uprawniający do nagrody jubileuszowej z dodaniem okresu na wychowanie dzieci mijałby przed 1 stycznia 1990 r. - jak to miało miejsce w przypadku powódki - to za dany okres nagroda nie przysługiwała. Już przy zawieraniu protokołu dodatkowego nr 5 mówiono, że jeżeli sytuacja zakładu pracy będzie dobra, to nastąpi powrót do stosowania poprzednich zasad, tzn. do pełnego stosowania wymienionego zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej. Po osiągnięciu dobrego wyniku finansowego w 1990 r. dano temu wyraz w protokole dodatkowym nr 7 do zakładowego porozumienia płacowego. Protokół ten podpisany dnia 31 stycznia 1991 r. wszedł w życie z dniem 1 lutego 1991 r. kiedy

powódka już w pozwanej Spółdzielni nie pracowała.

Z powyższych względów Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Katowicach wyrokiem z dnia 5 kwietnia 1993 r., [...] oddalił powództwo.

Powyższy wyrok zaskarżyła rewizją powódka zarzucając m.in. wadliwą ocenę zebranych w sprawie dowodów przez nie danie wiary zeznaniom osób reprezentujących związki zawodowe, z których to zeznań wynikało, że zamiarem stron zawierających protokół dodatkowy nr 5 nie było wprowadzenie jakichkolwiek ograniczeń w stosowaniu do nagród jubileuszowych powołanego wyżej zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r., lecz tylko odwołanie się do tego zarządzenia w miejsce powołanej poprzednio, w załączniku nr 18 do zakładowego porozumienia płacowego, uchwały Nr 138 Rady Ministrów z dnia 22 września 1978 r. (M.P. Nr 35, poz. 132). Jednakże Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach nie uwzględnił zarzutów rewizji i wyrokiem z dnia 8 marca 1994 r., [...] rewizję oddalił, dzieląc dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę rozbieżnych dowodów, jego ustalenia i wnioski.

Od powyższego wyroku Sądu Wojewódzkiego wniosła rewizję nadzwyczajną Krajowa Komisja NSZZ "Solidarność" zarzucając, że zaskarżony wyrok wydany został z rażącym naruszeniem tych samych przepisów, jakie wymienione zostały w poprzedniej rewizji nadzwyczajnej KK NSZZ "Solidarność" wniesionej w niniejszej sprawie od wyroku Sądu Wojewódzkiego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 30 stycznia 1992 r., [...]. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej skarżąca m.in. zakwestionowała podzielenie przez Sąd Wojewódzki oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy, która doprowadziła do błędnej wykładni § 2 protokołu dodatkowego nr 5 bezpodstawnie ograniczającej zastosowanie w sprawie nagrody jubileuszowej powódki przepisów zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie wskazała w uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej, w czym upatruje naruszenia przez Sąd Wojewódzki przepisu art. 17 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (jednolity tekst: Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407), pozwalającego (w ust. 1) na odmienną niż wynikającą z powszechnie obowiązujących przepisów regulację w zakładowym porozumieniu płacowym kwestii wysokości nagrody jubileuszowej, zasad ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do tej nagrody, a także zasad jej obliczania i wypłacania.

Niemniej naruszenie tego przepisu miało miejsce, mianowicie Sądy stosując go w wyroku z dnia 30 stycznia 1992 r., [...] Sąd Wojewódzki, a następnie w wyroku z dnia 22 września 1992 r., I PRN 41/92 Sąd Najwyższy - przeoczyły, że w chwili nabycia przez powódkę prawa do dochodzonej nagrody jubileuszowej przepis powyższy nie obowiązywał. Powódka bowiem w związku z doliczeniem na podstawie § 4 ust. 3 pkt 3 powoływanego wyżej zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej 6-letniej przerwy w zatrudnieniu, spowodowanej opieką nad dziećmi w wieku do 4 lat, nabyła prawo do

nagrody za okres 35 lat z dniem wejścia w życie tego zarządzenia, czyli 1 stycznia 1990 r., co wynika z § 7 ust. 1, § 10 ust. 4, § 11 i § 12 wym. zarządzenia. W dniu tym powódka, po uwzględnieniu zaliczalnej 6-letniej przerwy z tytułu opieki nad dziećmi, posiadała staż uprawniający do nagrody jubileuszowej w rozmiarze 38 lat, 1 miesiąca i 14 dni. Tymczasem przepis w brzmieniu odpowiadającym art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania - wg numeracji przyjętej w jednolitym tekście tej ustawy opublikowanym w Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407 - wprowadzony został do powyższej ustawy jako art. 20 ust. 1 ustawą z dnia 19 lipca 1990 r. o zmianie ustawy o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 55, poz. 319), z mocą obowiązującą od chwili ogłoszenia, czyli od dnia 18 sierpnia 1990 r. i dopiero do nagród jubileuszowych należnych od tej daty mógł stanowić podstawę odmiennej ich regulacji w zakładowych porozumieniach płacowych.

Powyższą błędną oceną prawną obowiązywania w niniejszej sprawie art. 17 rozważanej ustawy w brzmieniu objętym jednolitym tekstem z 1990 r. związany był przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy (na podstawie art. 424 k.p.c.) oraz Sąd Wojewódzki jako rewizyjny (na podstawie art. 389 k.p.c.). Nie jest nią natomiast związany Sąd Najwyższy rozpoznający sprawę ponownie w trybie rewizji nadzwyczajnej. Wynika to w szczególności ze sformułowania art. 424 k.p.c., w którym mowa jest o związaniu oceną prawną zawartą w orzeczeniu Sądu Najwyższego wydanego w postępowaniu z rewizji nadzwyczajnej tylko sądu, któremu sprawa przekazana została do ponownego rozpoznania, w porównaniu z art. 389 k.p.c. według którego ocena prawna wyrażona w uzasadnieniu orzeczenia sądu rewizyjnego wiąże w zasadzie przy ponownym rozpoznaniu sprawy zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd rewizyjny, nie wyłączając Sądu Najwyższego jako rewizyjnego. Ten ostatni przepis w zakresie regulacji zawartej w art. 424 k.p.c. nie ma odpowiedniego zastosowania w oparciu o art. 423 § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym spowodowanym rewizją nadzwyczajną. Za niezwiązaniem Sądu Najwyższego w tym postępowaniu oceną prawną wyrażoną przez Sąd Najwyższy w tej samej sprawie we wcześniejszym orzeczeniu wydanym wskutek rewizji nadzwyczajnej przemawia także istota rewizji nadzwyczajnej jako szczególnego środka zaskarżenia i narzędzia nadzoru judykacyjnego Sądu Najwyższego prowadzącego, przez pełną i wnikliwą kontrolę zaskarżonego orzeczenia, do rzeczywiście praworządnego i sprawiedliwego ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. Przeciwno rozszerzającej wykładni art. 424 k.p.c. w zakresie związania oceną prawną zawartą w orzeczeniu Sądu Najwyższego wydanym w postępowaniu z rewizji nadzwyczajnej przemawia także wzgląd na niezawisłość sędziowską. Za przedstawionym wyżej kierunkiem wykładni tego przepisu opowiedzieli się w doktrynie S. Siedlecki (w pracy zbiorowej Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, Wydawnictwo Prawnicze 1975 r., tom pierwszy, str. 703) oraz A. Miączyński (w pracy zbiorowej: System prawa procesowego cywilnego, tom III, str. 575).

W dniu 1 stycznia 1990 r. problematykę nagród jubileuszowych w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania regulował art. 20, który w ust. 5 (wg numeracji przyjętej w jednolitym tekście tej ustawy opublikowanym w Dz. U. z 1988 r., Nr 28, poz. 196) stanowił, że zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasady

jej wypłacania określają powszechnie obowiązujące przepisy i nie przewidywał możliwości ich odmiennej regulacji w zakładowym porozumieniu płacowym. Możliwość taka powstała - jak wyżej wyjaśniono - dopiero od dnia 18 sierpnia 1990 r., wskutek nowelizacji powyższego przepisu. W myśl zaś art. 23 rozważanej ustawy (w brzmieniu jej jednolitego tekstu z 1988 r.), jak również art. 20 (w brzmieniu jednolitego tekstu ustawy ogłoszonego w Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407) porozumienie płacowe zastępuje odpowiednie przepisy o wynagradzaniu tylko w zakresie określonym w ustawie. Ograniczający w czasie możliwość zaliczania do okresu uprawniającego do nagrody jubileuszowej okresu przerwy w zatrudnieniu spowodowanej opieką nad dziećmi § 2 protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 29 stycznia 1990 r. do zakładowego porozumienia płacowego w odniesieniu do nagród jubileuszowych nabytych w okresie od 1 stycznia 1990 r. do 18 sierpnia 1990 r. pozostawał zatem w sprzeczności z ustawą o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania i nie wywierał skutków prawnych. Zastosowanie w tym okresie miał nadal ust. 3 załącznika nr 18 do zakładowego porozumienia płacowego z dnia 10 maja 1985 r. w brzmieniu dotychczasowym, poprzedzającym jego zmianę dokonaną w § 2 protokołu dodatkowego nr 5. Zawierał on (ust. 3 załącznika nr 18) - jak wyjaśniła na rozprawie przed Sądem Najwyższym radca prawny strony pozwanej Jolanta L. - postanowienie, że zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasady jej wypłacania określają powszechnie obowiązujące przepisy zawarte w uchwale Nr 138 Rady Ministrów z dnia 22 września 1978 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 35, poz. 132). Uchwała ta została z dniem 1 stycznia 1990 r. zastąpiona przez zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358). Przepisy zaś tego zarządzenia - jak wyżej już wyjaśniono - uprawniają powódkę z dniem 1 stycznia 1990 r. do nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy.

Ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Wojewódzkiego i poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego w Katowicach z dnia 5 kwietnia 1993 r. wydane zostały z rażącym naruszeniem rozważonych wyżej przepisów, Sąd Najwyższy uwzględniając rewizję nadzwyczajną orzekł co do istoty sprawy (art. 422 § 1 k.p.c.) zasądzając powódce dochodzoną nagrodę jubileuszową. Wysokość tej nagrody określona w pozwie nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, co oświadczył jej pełnomocnik radca prawny na rozprawie przed Sądem Najwyższym. Odsetki za opóźnienie w wypłacie nagrody zasądzono od 1 stycznia 1990 r., kiedy to powódka nabyła prawo do dochodzonej nagrody za 35 lat pracy. Zgodnie bowiem z § 10 ust. 2 powołanego wyżej zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. wypłata nagrody jubileuszowej powinna nastąpić niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody.

=====